

Update Proeflokalen OOV op Orde

oktober 2025

26 juni gaven de deelnemende projecten online presentaties over de voortgang. Omdat een aantal projecten min of meer over hetzelfde onderwerp gaan, zijn de volgende vier subgroepen samengesteld:

- Bibob
- Bestuurlijke interventieteams (BIT-teams)
- Regionale samenwerkingen
- Divers

In vrijwel alle presentaties kwamen structuur, capaciteit en juridische mogelijkheden aan de orde.

Het stimuleringstraject Proeflokalen OOV op Orde (POOV) ondersteunt innovatieve lokale projecten die bijdragen aan de structurele ontlasting van OOV-afdelingen van kleine tot middelgrote gemeenten. Het CCV verstrekt de subsidie en begeleidt de projecten. De projecten richten zich onder meer op Bibob-samenwerking, bestuurlijke interventieteams en regionale samenwerking bij de aanpak van complexe vraagstukken, zoals jeugdcriminaliteit. [Op het kaartje](#) vind je een overzicht van alle deelnemende projecten.

Tussentijdse bijeenkomst

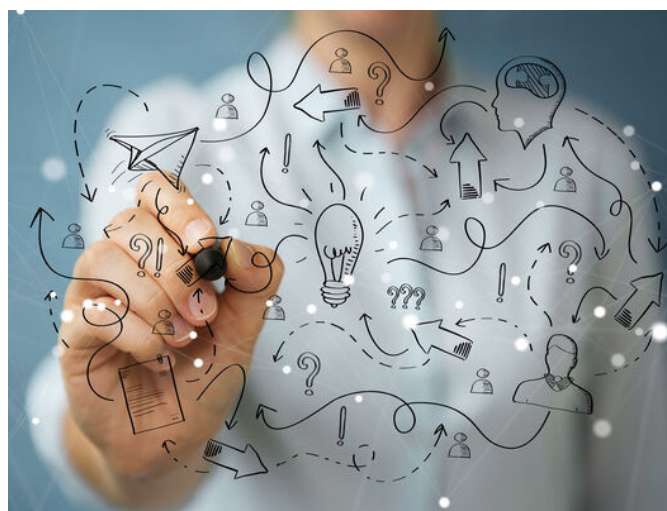
Op 26 juni presenteerden de deelnemende projecten hun voortgang aan elkaar en aan diverse toeheorders, waaronder collega's van beleidsafdelingen van J&V en betrokken onderzoekers. De sessies werden begeleid door Thijs Bonenkamp, medeprojectleider van het stimuleringstraject en werkzaam bij Directie Veiligheid en Bestuur, DGRR, samen met Jorik van Bijlert namens het CCV.

We kijken terug op een leerzame en inspirerende dag, met ruimte voor verdiepende gesprekken, het stellen van vragen en het uitwisselen van inzichten. De bijeenkomst bood niet alleen een waardevol inkijkje in de voortgang van de projecten, maar ook mooie kansen voor verbinding en samenwerking tussen de deelnemers. Ook onderzoekers van het Avans Centre of Expertise Veiligheid & Veerkracht waren aanwezig. Met scherpe vragen en input droegen zij bij aan de reflectie en verdere verdieping van de projecten. Gedurende de looptijd van POOV voeren zij parallel een onderzoek uit naar het vergroten van de slagkracht van OOV-afdelingen in kleine tot middelgrote gemeenten. In dat kader spreken zij ook afzonderlijk met de deelnemende projecten.

Voor deze Update interviewden we de projectgroep Bibob

Over het stimuleringsfonds

De directie Veiligheid en Bestuur van het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft de subsidie voor deze projecten beschikbaar gesteld. Het CCV verstrekt de subsidie aan de projecten en begeleidt die. Kijk voor meer informatie op hetccv.nl/POOV.

Gezamenlijke aanpak Bibob is pionierswerk

“Als we als organisaties binnen de poorten van onze eigen kastelen blijven, dan gaat ondermijning niet stoppen. Dat kunnen we alleen samendoen,” zegt Olga Klooster, RIEC-Midden Nederland. Daarom is samenwerking zo belangrijk. Bovendien kunnen gemeenten op die manier hun krachten en expertise bundelen. En dat is precies wat er gebeurt in de proeflokale over Bibob-samenwerking. Centrale vraag daarbij is: “Hoe kunnen we samenwerken bij de uitvoering van de wet Bibob zodat iedereen er iets aan heeft?”

Waarom samenwerken bij de uitvoering van de wet Bibob?

Een belangrijk instrument binnen de aanpak van ondermijning is de toepassing van de wet Bibob. Bij kleinere en ook sommige middelgrote gemeenten is er voor de uitvoering van de wet Bibob te weinig capaciteit, of mist er ervaring met de uitvoering van de wet. De uitvoering van de wet Bibob is soms complex, vraagt veel afspraken in de eigen organisatie en casuïstiek kan soms een enorme omvang hebben, onder grote tijdsdruk staan en gepaard gaan met veel politiek aandacht en druk. Hierdoor worstelen veel OOV-ers met de uitvoering van deze wet. Binnen de proeflokale proberen gemeenten de krachten te bundelen, zodat ze gezamenlijk kunnen zorgen dat ze door de samenwerking bij de uitvoering van de Wet Bibob weerbaarder zijn tegen ondermijnende criminaliteit.

Hoe krijgt samenwerking vorm?

Voor een deel is er al samenwerking tussen gemeenten bij de aanpak van ondermijning. Gemeenten maken bijvoorbeeld gezamenlijke Integrale Veiligheidsplannen. Mark Albers, kwartiermaker BET Gooi & Vecht: “Ik heb er geen project van gemaakt, maar maak gebruik van bestaande structuren. Dat helpt ook om het werkproces werkbaar en beheersbaar te houden.” “Het samenwerkingsproject in Twente richt zich vooral op samenwerking tussen gemeenten, maar ook met Omgevingsdiensten en Waterschappen. Binnen deze gemeenten is de eerste uitdaging om de afdelingen Ruimtelijke Ordening, Economie en Veiligheid bij elkaar te brengen. Het helpt enorm als er een gemeenschappelijk beleid is,” gaat Manon van Dorst, Samenwerkende gemeenten in toepassing Bibob Omgevingswet, verder. “Daarmee bescherm je de goede ondernemers.” Daarnaast is intergemeentelijke samenwerking belangrijk. Van Dorst heeft ook veel geïnvesteerd in de samenwerking met gemeenten en toezichthouders voor het hele proces. “Bijvoorbeeld in de vorm van integrale controles,” vertelt ze.

Hoe houd je de energie vast?

Bonafide ondernemers beschermen, is precies de drijfveer van Cathrien van Bussel, de Kwartiermaker van het BET BES. “Ik ben ervan overtuigd dat het toepassen van de Wet Bibob werkt. Hiermee werk je toe naar een rechtvaardig ondernemersklimaat. Daarvoor wil ik mij blijven inzetten. Het ideale toekomstbeeld: een overkoepelend Bibob Expertise Team BES-gemeenten (BET BES). Het raakt ook aan mijn rechtvaardigheidsgevoel: dat de ene ondernemer zich drie slagen in de rondte werkt, terwijl een andere ondernemer de boel oplicht. Ik wil er alles aan doen om dat te voorkomen,” zegt zij vol vuur. Die passie is nodig, want de toepassing van de Wet Bibob is ingewikkeld. Niet iedere gemeenteambtenaar heeft er evenveel mee te maken, of is zich bewust van de risico's op ondermijning bij bijvoorbeeld omgevingsvergunningen bouw of subsidieaanvragen.

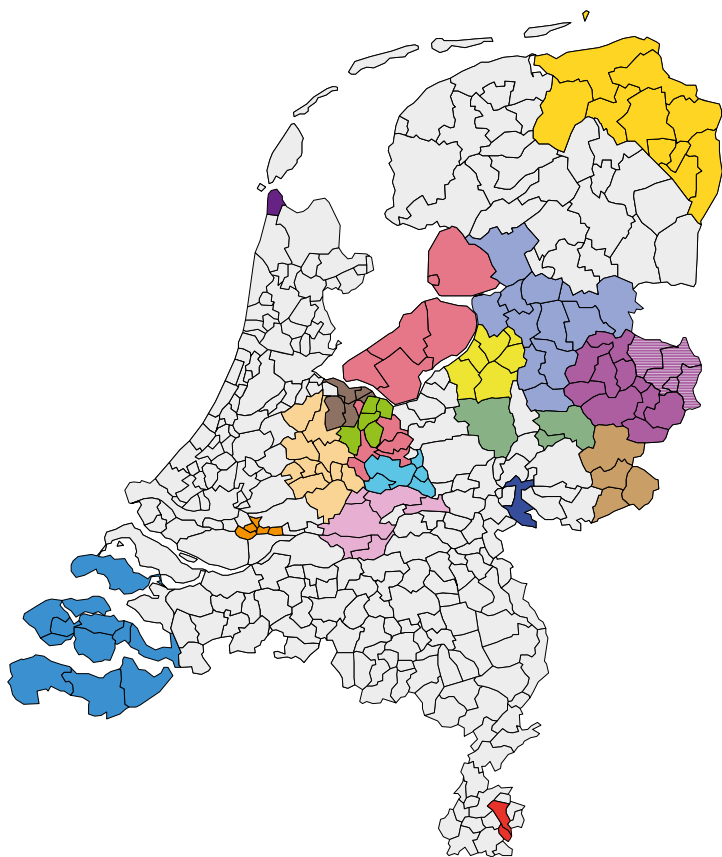
Hoe krijg je betrokkenen mee?

Mark Albers, kwartiermaker Bibob Expertiseteam Gooi en Vechtstreek: “We werken met casuïstiek, waarin signalen van ondermijning worden opgepakt en verkennen nieuwe thema's, zoals de beoordeling van een subsidieaanvraag. Het gaat erom dat de subsidies bij de juiste mensen terechtkomen. Want als je na vier jaar een miljoen euro moet terugvorderen van een partij, betekent dat dat je vier jaar zaken hebt gedaan met een malafide ondernemer.”

“Werken aan vertrouwen,” is ook heel belangrijk stelt Douwe Wielenga kwartiermaker van het BET West-Utrecht verder. “Durf de telefoon te pakken en een casus te bespreken met collega's die ook in het domein zitten. Dat vraagt lef. Dat je je durft te laten helpen door collega's! Denk aan het kasteel en de slotgracht en doe even de brug omlaag.”

Tips voor andere gemeenten:

- Het begint bij de intentie om de krachten te willen bundelen om van 1 + 1 drie te maken.
- Intern zijn nodig: management, bestuurders, gemeentesecretaris.
- Ambtelijk naar elkaar uitspreken: kunnen we dit met elkaar realiseren en zullen we daarin samenwerken?
- Kijken naar: hoe kan het wel?
- Durf de telefoon te pakken en een casus te bespreken met collega's die ook in het domein zitten.
- Maak ook gebruik van aanwezige expertise bij het RIEC.

Op de website vind je een complete beschrijving van alle projecten. www.hetccv.nl/POOV

De Wet Bibob in het kort:

De Wet Bibob is een (preventief) bestuursrechtelijk instrument. Het staat voor Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur. Als er een ernstig gevaar dreigt dat bijvoorbeeld een vergunning wordt misbruikt, kan de bevoegde overheidsinstantie de aanvraag weigeren of de afgegeven vergunning intrekken. Zo wordt voorkomen dat de overheid criminele activiteiten faciliteert en wordt bovendien de concurrentiepositie van bonafide ondernemers beschermd.

(bron: [Wat is de Wet Bibob?](#))

SAMENWERKENDE GEMEENTEN IN TOEPASSING BIBOB OMGEVINGSWET EN MILIEU

Initiatiefnemer: Platform IVZ namens de vier gemeenten die vallen onder het Basisteam Noord-Oost Twente (NOT)

Maatschappelijke opgaaf: Versteven van de toepassing van de wet Bibob op de onderdelen Omgevingswet en Milieu

Kenmerken aanpak: Bibob proces verbeteren
Tubbergen, Losser, Oldenzaal, Dinkelland

ONTWIKKELING BIBOB EXPERTISE TEAMS (BET) MET ALS PROEFLOKAAL DISTRICT WEST UTRECHT

Initiatiefnemer: De 10 gemeenten van politiedistrict West-Utrecht. Het RIEC Midden-Nederland begeleidt deze aanvraag en treedt ook op als contactpersoon

Maatschappelijke opgaaf: Ondermijning

Kenmerken aanpak: Bibob proces verbeteren
Houten, Nieuwegein, Stichtse Vecht, De Ronde Venen, Lopik en Montfoort

BIBOB EXPERTISETEAM GOOI EN VECHTSTREKEN

Initiatiefnemer: gemeente Hilversum namens de gemeenten in Gooi en Vechtstreek (Hilversum, Huizen, Gooise Meren, Blaricum, Laren en Wijdemeren)

Maatschappelijke opgaaf: Verbeteren aanpak ondermijning

Kenmerken aanpak: Bibob proces verbeteren

BIBOB SAMENWERKING BES

Initiatiefnemer: Gemeente De Bilt namens de gemeenten in BES-gebied (Baarn, Soest, Bunschoten, Eemnes en De Bilt)

Maatschappelijke opgaaf: Verbeteren aanpak ondermijning